

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy
Spolecznej w Busku-Zdroju

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto i Gminę Busko-Zdrój, w której zamieszkuje 30 462 mieszkańców.

Burmistrzem Miasta i Gminy Busko-Zdrój jest Pan Waldemar Sikora.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju został powołany na mocy Uchwały Nr XII/56/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Busku-Zdroju z dnia 16 marca 1990 r. oraz Zarządzenia nr 1/90 Naczelnika Miasta i Gminy w Busku-Zdroju z dnia 26 kwietnia 1990 r.

Ośrodek posiada własny REGON 003679742 i NIP 655-10-78-722.

Dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju jest Pani Anna Kania.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/509/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju;
- 2) Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju wprowadzony Zarządzeniem Nr.6/2020 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju z dnia 7 maja 2020 r. Regulamin został zaopiniowany przez Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój;
- 3) Uchwałą Nr XIV/174/2008 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie zasad odpłatności za usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania;
- 4) Uchwałą Nr III/33/2018 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego gminnego program osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 5) Uchwałą Nr II/34/2018 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

- oraz pomocy dla dzieci i uczniów w formach posiłku udzielanej na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola;
- 6) Uchwałę Nr III/35/2018 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia niepieniężne w formie gorącego posiłku wydawanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju;
 - 7) Uchwałę Nr XLI/500/2021 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych;
 - 8) Uchwałę Nr XIV/190/2015 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 29 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Busko-Zdrój na lata 2016 -2025;
 - 9) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój znak: OA.077.280.2017 z dnia 1.12.2017 r. dla Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju m.in. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - 10) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój znak: OA.077.243.2018 z dnia 27.11.2018 r. dla Zastępcy Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju m.in. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - 11) Zarządzenie Nr 1B/2019 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju z dnia 3 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury realizacji programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju.
 - 12) Zarządzenie Nr 3/2022 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju z dnia 4 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego na osobę samotnie gospodarującą i osobę w rodzinie w ramach realizacji programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Katarzyna Wach – kierownik zespołu kontrolerów – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1025/2022 z dnia 7 grudnia 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska, Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.
2. Magdalena Pracoń - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1024/2022 z dnia 7 grudnia 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska, Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju pod pozycją nr 2/2022.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 12 – 14 grudnia 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju mieści się w wolnostojącym budynku należącym do Gminy, przy ul. Tadeusza Kościuszki 2A. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka znajduje się na parterze i pierwszym piętrze, zajmuje 25 pomieszczeń biurowych, z czego pracownicy socjalni zajmują 6 pomieszczeń. W jednym pokoju pracuje 1 pracownik socjalny i 1 pracownik administracyjny, w dwóch pokojach – po 2 pracowników socjalnych i w trzech pokojach – po 3 pracowników socjalnych (Zał. nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez MGOPS - pkt 10).

Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej przekazywana jest na indywidualne konta osób zainteresowanych lub w kasie MGOPS.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 18 pracowników, w tym: dyrektor, zastępca dyrektora, 1 osoba na ½ etatu specjalista pracy socjalnej i ½ etatu kierownik działu pomocy środowiskowej, 14 specjalistów pracy socjalnej (w tym 1 osoba na ½ etatu), 1 pracownik socjalny oraz na umowę zlecenie 3 osoby realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Zał. nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że kadra zarządzająca posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej dyrektor i zastępca dyrektora ukończyły specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do

przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli ustalono, że w Ośrodku zatrudnionych jest 16 pracowników socjalnych na 15 etatach, na 1 pracownika socjalnego przypada 25 rodzin i osób samotnie gospodarujących, którym świadczona jest praca socjalna (Załącznik nr 1 pkt 6).

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.)

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS (załącznik nr 1 pkt 23) wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli, pomoc w formie zasiłku stałego przyznano 117 osobom. Za 106 osób Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybrane akta o numerach spraw:

PŚ.5100.1.2022; PŚ.5100.2.2022; PŚ.5100.11.2022; PŚ.5100.8.2022; PŚ.5100.12.2022; PŚ.5100.13.2022; PŚ.5100.25.2022; PŚ.5100.27.2022; PŚ.5100.26.2022; PŚ.5100.22.2022.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano na jaki okres przyznano zasiłek stały, w jakiej wysokości oraz sposób i termin wypłaty zasiłku.

Informacja o objęciu strony ubezpieczeniem zdrowotnym przesyłana była odrębnym pismem.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed uprawomocnieniem się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W decyzjach w sposób szczegółowy wskazano uzasadnienie faktyczne i prawne, mające wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do odwołania, w wyniku czego decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a k.p.a.).

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora Ośrodka w roku 2022 do dnia kontroli pomocą okresową objęto 49 osób, wydano 93 decyzje. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą o numerach spraw: PŚ.5101.24.2022; PŚ.5101.83.2022; PŚ.5101.88.2022; PŚ.5101.52.2022; PŚ.5101.82.2022; PŚ.5101.56.2022; PŚ.5101.81.2022; PŚ.5101.69.2022; PŚ.5101.2.2022.

W aktach znajdują się m.in.: aktualne dochody, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z PUP, oświadczenie o wysokości dochodów, zaświadczenia potwierdzające wysokość pobieranych zasiłków rodzinnych, faktury za leki.

Świadczenia przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych przepisów oraz aktualnych publikatorów ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przytoczono także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych

z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki przyznano zasiłek, powód udzielenia pomocy oraz termin i sposób wypłaty zasiłku okresowego.

W decyzjach w sposób szczegółowy wskazano uzasadnienie faktyczne i prawne, mające wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Dyrektora MGOPS wynika, że w badanym okresie pomocy w formie posiłku w ramach Programu udzielono ogółem 55 dzieciom i 42 osobom dorosłym. Pomoc w postaci zasiłków celowych przyznano 140 osobom. Realizatorem Programu w zakresie wydawania posiłków dla osób dorosłych jest Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”, stawka dzienna za 1 posiłek wynosi 18,50 zł.

W badanym okresie dożywianie na terenie Gminy kształtowało się w sposób następujący:

L.p.	Szkola/ Przedszkole	Forma posiłku	Cena posiłku
1	NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE JĘZYKOWA AKADEMIA PRZEDSZKOLAKA W BUSKU-ZDROJU os. Kościuszki 13 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-VI.2022r. 6,00zł IX-XII.2022r. 9,00zł
2	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 1 W BUSKU - ZDROJU ul. pplk Srogiego 1 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	IX-XII. 2022r. 8,00zł
3	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 2 W BUSKU-ZDROJU ul. Kościuszki 14 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-III.2022r. 3,50zł IV-XII.2022r. 5,50zł
4	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 3 W BUSKU-ZDROJU os. gen. Sikorskiego 12 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-III.2022r. 3,50zł IV-XII.2022r. 5,50zł

5	NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE BAJKOWE WZGÓRZE W MIKUŁOWICACH Mikulowice 123 28-100 Mikulowice	Obiad	I-VI.2022r. 10,00zł VII-XII.2022r. 13,00zł
6	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W DOBROWODZIE Dobrowoda 26 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-VI.2022r. 7,60zł IX-XII.2022r. 12,50zł
7	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W KOŁACZKOWICACH Kołaczkowice 122 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	IX-XII.2022r. 9,00 zł
8	PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W SZAŃCU ul. Szkolna 10 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-III.2022r. 3,50zł IV-XI.2022r. 5,00zł XII.2022r. 6,00zł
9	SPOŁECZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W SŁABKOWICACH Słabkowice 61 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	I-VI.2022r. 7,00zł IX-XII.2022r. 8,00zł
10	SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO- WYCHOWAWCZY W BRONINIE Bronina 59 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-VI.2022r. 6,00zł IX-XII.2022r. 7,00zł
11	SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO- WYCHOWAWCZY DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO ul. Rehabilitacyjna 1 28-100 Busko-Zdrój	Obiad	I-XII.2022r. 7,50zł
12	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. JANUSZA KORCZAKA W BUSKU- ZDROJU ul. Janusza Korczaka 13 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	I-III.2022r. 3,50zł IV-XI.2022r. 4,00zł XII.2022r. 5,00zł
13	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BATALIONÓW CHŁOPSKICH W KOŁACZKOWICACH Kołaczkowice 122 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	IX-XII.2022r. 8,00zł
14	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA DŁUGOSZA W DOBROWODZIE Dobrowoda 26 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	I-VI.2022r. 7,60zł IX-XII.2022r. 9,90zł
15	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OLRZYCHA SZANIECKIEGO W SZAŃCU ul. Szkolna 10 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	I-III.2022r. 3,50zł IV-XI.2022r. 4,00zł XII.2022r. 5,00zł
16	PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W ZBLUDOWICACH ul. Świętokrzyska 9 28-100 Busko-Zdrój	Jedno danie gorące	IX-XII.2022r. 7,20zł

Publiczne Przedszkole Nr 1 w Busku-Zdroju, działa od 01.09.2022 r. W Publicznym Przedszkolu i Publicznej Szkole Podstawowej w Kołaczkowicach oraz w Publicznej Szkole Podstawowej w Zbludowicach od stycznia do sierpnia 2022 r. nie było dożywiane żadne dziecko.

Poza Gminą dożywianych jest 3 dzieci, które też otrzymują gorący posiłek. Koszt jednego posiłku kształtował się w wysokości od 3 zł do 8 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy wszystkie dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu: PŚ.5102.111.2022; PŚ.5102.33.2022; PŚ.5102.409.2022; PŚ.5102.33.2022; PŚ.5102.388.2022; PŚ.5102.391.2022; PŚ.5102.320.2022; PŚ.5102.255.2022; PŚ.5102.1.2022; PŚ.5102.389.2022;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*:

PŚ.5113.40.2022; PŚ.5113.25.2022; PŚ.5113.29.2022; PŚ.5113.24.2022; PŚ.5113.2.2022; PŚ.5114.53.2022; PŚ.5114.54.2022; PŚ.5114.66.2022; PŚ.5114.48.2022; PŚ.5114.12.2022.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz odpowiednie Uchwały Rady Miejskiej dot. dożywiania. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przytoczono także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora MGOPS w Busku-Zdroju.

Stwierdzono natomiast, że w podstawie prawnej skontrolowanych decyzji nie przywołano Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest jego biorcą, na jaki okres przyznano posiłki, miejsce ich wydawania oraz cenę jednostkową pomocy.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku w szkole wydawane były na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

W decyzjach przyznających zasiłek celowy na zakup produktów żywnościowych określano wysokość przyznanej pomocy, na jaki miesiąc, miejsce i sposób realizacji świadczenia.

W decyzjach w sposób szczegółowy wskazano uzasadnienie faktyczne i prawne, mające wpływ na przyznanie pomocy.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Smykowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, żywności czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2022 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Dyrektora MGOPS udzieliła 118 osobom zasiłków celowych i 37 osobom – specjalnych zasiłków celowych. Pomoc przyznawana była w szczególności na zakup leków i częściowe pokrycie kosztów leczenia, zakup obuwia, środków czystości, energii elektrycznej, opału, żywności.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłek celowy:

PŚ.5102.184.2022; PŚ.5102.296.2022; PŚ.5102.277.2022; PŚ.5102.292.2022;
PŚ.5102.296.2022; PŚ.5102.231.2022; PŚ.5102.278.2022; PŚ.5102.1.2022;
PŚ.5102.279.2022;

specjalny zasiłek celowy:

PŚ.5102.281.2022; PŚ.5102.179.2022; PŚ.5102.287.2022; PŚ.5102.266.2022;
PŚ.5102.290.2022; PŚ.5102.107.2022; PŚ.5102.15.2022; PŚ.5102.196.2022;
PŚ.5102.225.2022; PŚ.5102.14.2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora MGOPS w Busku-Zdroju do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano za jaki miesiąc przyznano pomoc, w jakiej wysokości, na jaki cel oraz sposób i termin wypłaty zasiłku.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju w okresie objętym kontrolą realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ponadto Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

Usługi opiekuńcze świadczone są przez zewnętrzną firmę wyłonioną w drodze przetargu, jest to Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „LIB-MED” z Pińczowa. W badanym okresie usługami opiekuńczymi zostały objęte 23 osoby, pomocy udzielało 10 opiekunek. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatność za usługi opiekuńcze określa Uchwała Rady Miejskiej w Busku-Zdroju. Koszt kalkulacyjny jednej godziny usług opiekuńczych oszacowano na 31 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r. były świadczone dla 11 osób przez 3 specjalistów zatrudnionych na podstawie umów zleceń. Usługi były realizowane w zakresie psychologii, logopedii i rehabilitacji. Specjaliści posiadają odpowiednie wykształcenie.

Sprawdzono sprawy o numerach:

- usługi opiekuńcze:

PŚ.5122.66.2022; PŚ.5122.78.2022; PŚ.5122.18.2022; PŚ.5122.131.2022; PŚ.5122.109.2022; PŚ.5122.94.2022; PŚ.5122.98.2022; PŚ.5122.80.2022; PŚ.5122.112.2022; PŚ.5122.132.2022;

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

PŚ.5122.58.2022; PŚ.5122.20.2022; PŚ.5122.120.2022; PŚ.5122.27.2022; PŚ.5122.24.2022; PŚ.5122.52.2022; PŚ.5122.23.2022; PŚ.5122.25.2022; PŚ.5122.19.2022; PŚ.5122.26.2022.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie, karty pracy opiekunki.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, uchwałę Rady Miejskiej dotyczącą usług opiekuńczych i upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora MGOPS w Busku-Zdroju. W decyzjach dotyczących usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi podano również rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W postanowieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze określano ilość godzin świadczonych usług, okres na jaki przyznano pomoc, realizatora usług, zakres czynności, pełny koszt 1 godziny usług, faktyczną odpłatność za usługę, sposób i termin wpłat oraz czy osoba jest zwolniona z odpłatności.

Stwierdzono natomiast, że w postanowieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi widnieje zapis „przyznaje się świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania” – brak określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

W decyzjach w sposób szczegółowy wskazano uzasadnienie faktyczne i prawne, mające wpływ na przyznanie pomocy.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W DPS przebywa 28 mieszkańców Gminy, 2 osoby zostały skierowane w 2022 r.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych polega w szczególności na: udzielaniu pomocy w załatwianiu spraw urzędowych tj. przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, przy wypełnianiu i kompletowaniu wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, stypendium socjalnego, pomoc przy wypełnianiu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności oraz orzeczenia o niepełnosprawności; motywowaniu do poszukiwania zatrudnienia oraz pomocy w zatrudnianiu poprzez zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy; motywowaniu do udziału w szkoleniach i kursach dla osób bezrobotnych oferowanych przez PUP oraz inne firmy; współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, lekarzami, pielęgniarkami itp.

Instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W 2022 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli 5 kontraktów socjalnych oraz 8 indywidualnych planów działania z osobą bezdomną i uzależnioną.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwość przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Nie wnosi się uwag do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kadra zarządzająca, pracownicy socjalni i osoby świadczące usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, na 1 pracownika socjalnego przypada 25 rodzin i osób samotnie gospodarujących, którym świadczona jest praca socjalna.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej oraz odpowiednie uchwały Rady Miejskiej dot. Programu dożywiania i usług opiekuńczych.

Stwierdzono natomiast, że w podstawie prawnej skontrolowanych decyzji przyznających pomoc w ramach Programu dożywiania nie przywołano Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Informacja o objęciu świadczeniobiorcy zasiłku stałego ubezpieczeniem zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo – odrębnym pismem.

W postanowieniu decyzji administracyjnych zawarto niezbędne informacje dotyczące rozstrzygnięcia sprawy, czyli formy udzielonej pomocy, np. wysokość lub koszt wsparcia, za jaki miesiąc lub na jaki okres przyznano pomoc, sposób i termin realizacji świadczenia lub usługi.

Stwierdzono jedynie, że w postanowieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi widnieje zapis „przyznaje się świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania” – brak określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

W decyzjach w sposób szczegółowy wskazano uzasadnienie faktyczne i prawne, mające wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

W decyzjach, w przypadku których wypłata środków następowała przed ich uprawomocnieniem w podstawie prawnej wpisywano art. 108 k.p.a. oraz poinformowano klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Pozytywnym jest fakt, że wszystkie dzieci na terenie Gminy otrzymują gorący posiłek.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku w szkole wydawane były na rok budżetowy.

OPS w roku bieżącym w sposób dostateczny wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania

protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Wach
2. Magdalena Pracoch

Ze strony kontrolowanej:

Kielce, dnia 18 stycznia 2023 r.

Data i podpis 20.01.2023

Wojewoda
ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. LX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

Anna Kania
Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
mgr Anna Kania
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Busku Zdrój
Anna Kania
mgr Anna Kania